

Vergaderjaar 2009–2010

28 684

Naar een veiliger samenleving

32 123 XIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2010

Nr. 262

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Den Haag, 27 januari 2010

Bij deze informeer ik uw Kamer over de besteding van het budget op de begroting van Economische Zaken voor de subsidie Veiligheid kleine bedrijven.

Aanleiding

Hoewel de criminaliteit tegen ondernemers de laatste jaren over het algemeen is afgenomen (MCB, 2008¹), stijgt het aantal overvallen sinds 2007. Dit leidt niet alleen tot financiële, maar ook tot psychische schade bij ondernemers en werknemers. Hierbij blijven kleine bedrijven niet gespaard. En het is met name voor die kleine bedrijven moeilijk om zich goed te beveiligen. Uit onderzoek blijkt dat het hen vooral ontbreekt aan expertise over effectieve maatregelen (Deloitte, 2007) en dat zij behoefte hebben aan een onafhankelijk beveiligingsadvies op maat (Branddoctors, 2009). Hierover is uw Kamer eerder geïnformeerd².

Daarom ondersteunde ik in 2009 ondernemers met kleine bedrijven (maximaal 5 vestigingen met ieder maximaal 10 FTE aan medewerkers) bij de beveiliging van hun bedrijf met expertise over welke maatregelen effectief zijn en met geld om deze maatregelen te nemen. Van 1 februari 2009 tot en met 31 augustus 2009 liep een pilot in de gemeenten Rotterdam, Utrecht, Deventer, in winkelgebieden en bedrijventerreinen met Keurmerk Veilig Ondernemen en bij leden van CBW-MITEX (bij winkels voor mode, schoenen en sport). Tijdens de pilot konden ondernemers een gratis beveiligingsscan aanvragen van maximaal € 250 en 50% subsidie ontvangen op beveiligingsmaatregelen uit de scan tot een maximum van € 10 000 per ondernemer. Op basis van de succesvol verlopen pilot is de regeling op een aantal mineure punten aangepast.

Per 1 september 2009 is de landelijke subsidieregeling Veiligheid kleine bedrijven van start gegaan. Hiermee konden ondernemers in 2009 een onafhankelijke beveiligingsscan op maat laten doen om hen te helpen bij de keuze over welke organisatorische, bouwkundige en/of elektronische maatregelen zij willen nemen.

¹ Over de resultaten van de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2008 is uw Kamer per brief van 19 juni 2009 geïnformeerd.

² Tweede Kamer 2007/08, 31 200 XIII, nr. 10, Tweede Kamer 2007/08, 28 684 en 31 200, nr. 151 en Tweede Kamer 2008/09, 28 684, nr. 238.

Bovendien was er subsidie op de beveiligingsscan (maximaal € 300) en op de maatregelen uit de beveiligingsscan (maximaal € 10 000).

Na aanneming van het amendement van de leden Ten Hoopen en Van der Vlies bij de behandeling van de EZ-begroting 2009 (Tweede Kamer 2008/09, 31 700 XIII, nr. 16) was voor veiligheid kleine bedrijven in 2009 in totaal € 24 miljoen beschikbaar. Hiervan was € 19 miljoen beschikbaar voor de beveiligingsscan en subsidie op maatregelen (waarvan € 7,5 mln voor de pilot en € 11,5 mln voor de landelijke regeling), € 3 miljoen voor winkelstraatmanagement en € 2 miljoen voor communicatie¹. Zie ook mijn brief aan uw Kamer van 1 september 2009 (Tweede Kamer 2008/09, 28 684, nr. 238). Daarnaast is € 2,5 mln toegevoegd aan het budget voor de pilot uit een ander EZ-budget.

Met een amendement op de EZ-begroting van 2010² is door uw Kamer ook voor 2010 een budget van € 10 miljoen op de begroting van EZ gereserveerd voor een dergelijke regeling. Bij de begrotingsbehandeling op 29 oktober 2009 gaf ik aan eerst de effecten van de regeling in het voorjaar van 2010 te willen evalueren. Daarom vond ik het toen te vroeg om meteen te besluiten om geld uit te trekken. Ik wilde pas na een evaluatie een besluit nemen over de vraag of en in welke vorm we met deze subsidie doorgaan. In december 2009 echter kwamen er meer dan drieduizend aanvragen binnen. De nauwe samenwerking met brancheorganisaties en de in mijn brief aan uw Kamer van 1 september 2009 aangekondigde communicatiecampagne «Sta voor je zaak» hebben wat dat betreft hun vruchten af geworpen. Daardoor is er vorig jaar zelfs meer aangevraagd dan dat er budget voor 2009 was³.

Omdat de regeling een subsidieplafond kent, zouden er vele ondernemers niet in aanmerking komen voor een subsidie. Net als uw Kamer, hecht ik grote waarde aan het onderwerp veiligheid kleine bedrijven en zou ik zoveel mogelijk ondernemers willen stimuleren om te investeren in veiligheid. Daarom is in overleg met bedrijfsleven en ervaringsdeskundigen een oplossing gezocht en gevonden. Die licht ik hieronder toe.

Ervaringen tot nu toe

Uit het grote aantal aanvragen blijkt dat er grote behoefte is aan de regeling bij ondernemers. Daarnaast hebben brancheorganisaties, gemeenten en andere partijen hun waardering uitgesproken over de regeling. Vooral over de onafhankelijke beveiligingsscan. Beveiligingsadviezen worden namelijk normaal bijna altijd door leveranciers gedaan en dat is bijna altijd een (verkapte) offerte voor maatregelen. Daar hebben ondernemers minder vertrouwen in. Bovendien gaat een advies van een leverancier bijna uitsluitend over bouwkundige en elektronische middelen, zoals rolluiken, alarm en camera's. De leverancier wil immers producten verkopen en organisatorische maatregelen, zoals een training, afkomen van de kassa of samen met de burens het pand openen en sluiten, kosten weinig tot niets. Dit terwijl organisatorische maatregelen cruciaal zijn voor de veiligheid. Zeker bij kleine bedrijven is het gedrag van de eigenaar en medewerkers bepalend voor de (on)veiligheid van het bedrijf. Er zijn daarom zelfs ondernemers die in januari een beveiligingsscan aanvroegen, terwijl ze wisten dat ze hier geen subsidie voor zouden krijgen. Daaruit blijkt eens te meer dat deze regeling ondernemers niet alleen met geld stimuleert om beveiliging op te pakken. De onafhankelijke beveiligingsscan voldoet aan de behoefte van ondernemers aan een advies op maat waarbij het belang van de ondernemer centraal staat.

¹ Zie ook mijn brief aan uw Kamer van 1 september 2009 (Tweede Kamer 2008/09, 28 684, nr. 238).

² Door het lid Ten Hoopen, cs. KST 2009/10, 32 123 XIII, nr. 9 herdruk.

³ Door het grote aantal aanvragen in december (meer dan 3 000), was er onvoldoende tijd om al deze aanvragen in 2009 te committeren. De begrotingssystematiek laat geen schuif toe naar 2010 van het budget voor de regeling voor 2009. Daardoor kan het niet gecommiteerde budget uit 2009, circa 7,7 miljoen euro, niet meer gebruikt worden en zou een deel van het budget van 2010 moeten worden aangesproken om de aanvragen uit 2009 te kunnen committeren. Om te zorgen dat het budget voor 2010 wel geheel voor een nieuwe publicatie kan worden gebruikt, stel ik voor om het budget van 2010 met 7,7 miljoen euro op te hogen en dit kasmatig te dekken uit extra ontvangsten op de EZ-begroting in 2010. Dit maakt het alsnog mogelijk om alle aanvragen uit 2009 die binnen het subsidieplafond van 11,5 mln vallen te honoreren.

Ondernemers ondersteunen in 2010

De regeling voorziet duidelijk in een behoefte en veel ondernemers willen de regeling gebruiken om goede maatregelen te nemen. Het is echter duidelijk dat er onvoldoende budget is om met de regeling zoals die in 2009 gold aan deze grote vraag te voldoen. Het bedrijfsleven heeft er daarom op aangedrongen om een subsidie te publiceren om zoveel mogelijk ondernemers te helpen met hetgeen zij niet in de markt kunnen kopen, namelijk de onafhankelijke beveiligingsscan. Daarom heb ik besloten het maximum van de subsidie op de beveiligingsscan en maatregelen op duizend euro per ondernemer vast te stellen. Hiermee kunnen 10 000 ondernemers een onafhankelijke beveiligingsscan laten uitvoeren en maatregelen uit de beveiligingsscan nemen. Ik streef er naar deze regeling zo snel mogelijk te publiceren.

Aanvragen 2009 honoreren

Er is onvoldoende budget om alle aanvragen in 2009 te honoreren volgens de regeling van 2009. Daarom zal de nieuwe regeling met een maximum subsidie van duizend euro ook gelden voor ondernemers die in 2009 hebben aangevraagd, maar geen subsidie uit die regeling kunnen ontvangen doordat het subsidieplafond was bereikt (zie ook voetnoot 5). Die ondernemers krijgen hierover zo snel mogelijk bericht.

Ik hoop dat ik uw Kamer hiermee voldoende heb geïnformeerd over de besteding van het budget ter verbetering van de beveiliging van kleine bedrijven.

De staatssecretaris van Economische Zaken,
F. Heemskerck